

ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΣΜΟΣ

ΟΡΙΣΜΟΣ: Καταναλωτισμός είναι η τάση για κατανάλωση όσο το δυνατόν περισσότερων αγαθών, πέρα από τις αντικειμενικά υπάρχουσες ανάγκες.

Ως καταναλωτισμό θα μπορούσαμε να εννοήσουμε την τάση των ανθρώπων, τη μανία θα λέγαμε καλύτερα που κατέχει το σύγχρονο άνθρωπο του «πολιτισμένου» κόσμου να καταναλώνουν όλο και περισσότερα προϊόντα και αγαθά σε μια προσπάθεια εξισορρόπησης του εσωτερικού τους κενού που όλο και διογκώνεται καθώς και πλήρωσης της απληστίας τους, που όλο και κυριαρχεί σα «μόδα» σε παγκόσμιο επίπεδο.

Καταναλωτική κοινωνία είναι η κοινωνία που παράγει και καταναλώνει προϊόντα σε μαζικές ποσότητες, προϊόντα που συχνά συνδέονται με δευτερογενείς ή «φανταστικές» ανθρώπινες ανάγκες.

ΑΙΤΙΑ

- Άνοδος βιοτικού επιπέδου.
- Γρήγορος ρυθμός ζωής.
- Πρόοδος της επιστήμης → ανάπτυξη της τεχνολογίας.
- Υπερπαραγωγή → εξέλιξη της βιομηχανίας.
- Συμφέροντα → οικονομικά, πολιτικά.
- Σύγχρονος τρόπος ζωής → άγχος, ψυχολογικά προβλήματα, κατάθλιψη, ανία κ.α.
- Αλλοτρίωση → ετεροκατευθυνόμενο άτομο.
- Νεοπλουτισμός → τάση αυτοπροβολής, ματαιοδοξία, κενοδοξία, επίδειξη.
- Ταύτιση έχουν και είναι → έχοντες και κατέχοντες.
- Διαφημιστικός βομβαρδισμός → πλύση εγκεφάλου, ψεύτικες ανάγκες.
- Ελκυστικές προσφορές → δελεαστικές συσκευασίες προϊόντων.
- Λανθσμένα πρότυπα → μιμητισμός.
- Αδυναμία ικανοποίησης των ουσιαστικών αναγκών του ανθρώπου → υποκατάστατα.
- Υλιστική εποχή → υλικός ευδαιμονισμός → απουσία ουσιαστικών ενδιαφερόντων
→ απουσία ηθικών προσανατολισμών (βάσεων, αξιών).

ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ

- Βελτίωση και εξέλιξη προϊόντων.
- Παραγωγή περισσότερων προϊόντων.
- Διεύρυνση δυνατοτήτων επιλογής αγαθών, προϊόντων, υπηρεσιών
- Προσφορά εργασίας : διαφημιστές, εργάτες
- Παράλογη αύξηση των ανθρωπίνων απαιτήσεων.

- Αλαζονεία, απληστία, πλεονεξία
- Αισχροκέρδεια, απάτες, κλοπές, εγκληματικότητα, βία
- Αλλοτρίωση της εργασίας και γενικότερα.
- Άρση των ουσιαστικών ανθρωπίνων ενεργειών και δημιουργικότητας.
- Υποβάθμιση ανθρωπίνων σχέσεων και ανθρώπινης επικοινωνίας.
- Ψευδαισθήσεις : « με τον καταναλωτισμό και η ευτυχία ».
- Εγωισμός, ατομισμός, προσωπικό συμφέρον, ιδιοτέλεια
- Φοβίες, ανασφάλειες, άγχος
- Εξάντληση φυσικών πόρων.
- Μείωση – εξαφάνιση χλωρίδας – πανίδας.
- Μόλυνση και καταστροφή του περιβάλλοντος.
- Σκουπίδια, απόβλητα, απορρίμματα.
- Εμπόριο στην πνευματική, ηθική αφύπνιση.
- Στη θέση των ιδανικών τα καταναλωτικά αγαθά – προϊόντα.
- Τυποποίηση της συμπεριφοράς – « μαζοποίηση » του ανθρώπου.
- Αδιαφορία συμμετοχής στα κοινά, στις κοινωνικές και πολιτισμικές εξελίξεις.
- Χειραγώγηση εσωτερικής ελευθερίας.
- Καταναλωτική μανία (ψυχολογικό πρόβλημα).
- Αναζήτηση νέων υποκατάστατων : αλκοόλ, ναρκωτικά, αυτοκτονίες
- Ανόητη διαδεδομένη πρακτική : όλα πουλιούνται, όλα αγοράζονται : αγάπη, ιδέες, τέχνη

ΤΡΟΠΟΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ

- ✓ Ενημέρωση.
 - ✓ Παιδεία.
 - ✓ Αυτογνωσία.
 - ✓ Καλλιέργεια ηθικών αξιών.
 - ✓ Κρατική προσέγγιση των ποικίλων διαφημιστικών μηνυμάτων.
 - ✓ Νομοθετική ρύθμιση των διαφημιστικών μηνυμάτων.
 - ✓ Προβολή – εκλογή « σωστών » ιδανικών προτύπων ...
 - ✓ Ηθική φιλοσόφηση : μέτρον άριστον.
 - ✓ Τοποθέτηση των πραγμάτων στις σωστές τους διαστάσεις.
 - ✓ Φιλοσόφηση της ζωής : τι θεωρείται απαραίτητο, ποιες οι πραγματικές ανάγκες.
 - ✓ Σωστή αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου.
 - ✓ Επιδίωξη ποιότητας, όχι ποσότητας.
 - ✓ Αλλαγή νοοτροπίας : όχι αυτοσκοπός η κατανάλωση.
-